

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ

II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МОВНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ, ПЕРСПЕКТИВИ»

30-31 жовтня 2024 року

Дніпро 2024

УДК 336 : 338 : 378 : 631 : 657 : 658

***Конференція проведена на базі факультету обліку і фінансів
Дніпровського державного аграрно-економічного університету***

***Конференція зареєстрована
в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації
(посвідчення № 438 від 24 жовтня 2023 р.)***

Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 30-31 жовтня 2024 р. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 437 с.

Матеріали конференції висвітлюють сучасні наукові результати з питань обліково-фінансового, інформаційного та мовно-комунікаційного розвитку аграрного сектору економіки України. Тематичні напрями роботи конференції охоплюють:

1. Облік, аудит, аналіз та оподаткування підприємств аграрного сектору.
2. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
3. Особливості фінансового забезпечення та страхування аграрного виробництва.
4. Інформаційні системи і технології в аграрному секторі.
5. Культура професійного спілкування та інноваційні методи викладання як складові фахової підготовки в аграрних закладах освіти.

Для викладачів профільних закладів освіти, здобувачів бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів вищої освіти, співробітників науково-дослідних та фінансових установ, представників органів державного і місцевого самоврядування, а також фахівців-практиків, які працюють в аграрному секторі економіки України та зарубіжних країн.

***Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст представлених тез несуть автори.***

© ДДАЕУ, 2024

С. І. Земелько

Професійна компетентність як фактор формування конкурентоспроможності майбутніх фінансистів аграрного сектору 405

Є. М. Кулик

Моральні аспекти формування іншомовної фахової комунікативної компетентності 407

В. О. Лосікова

Вплив сленгу на культуру мови 409

А. О. Лукіяничук

Міжпредметні зв'язки як комплексний підхід до навчання іноземній мові 411

М. М. Мудрак

Вплив сленгу комп'ютерних ігор на культуру мови 413

О. В. Назаренко

Роль екології мови у формуванні культури професійного спілкування 415

О. В. Нашиванько, В. В. Резунова

Використання YouTube відеоматеріалів для вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням 417

О. С. Резунова

Навчальна рефлексія як необхідна компетенція сучасного здобувача вищої освіти 419

Л. А. Семак

Маніпуляції в сучасному медіадискурсі 421

О. І. Сергієнко

Формування іншомовної комунікативної компетентності як важлива складова професійної підготовки майбутнього аграрія 423

А. С. Ситнік

Використання штучного інтелекту на заняттях з ділової української мови 426

К. І. Тимофєєва

Цифрові застосунки для вивчення ділової української мови 428

О. М. Турчак

Комунікативна компетентність у системі професійної підготовки фахівця аграрного сектору 431

Д. О. Чуприна

Культура професійного спілкування як ключовий чинник у формуванні компетенцій майбутніх аграріїв 433

РЕЗОЛЮЦІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ 435

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО АГРАРІЯ

О. І. Сергієнко, д-р філософії, доцент, кафедра філології,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

У сучасному світі, де міжнародна співпраця в аграрному секторі набуває все більшого значення, формування іншомовної комунікативної компетентності стає критично важливим. Майбутні аграрії повинні вміти спілкуватися з міжнародними партнерами, адаптуватися до нових технологій та інновацій, що часто потребують знання іноземних мов. У зв'язку з цим, актуальність наукової розвідки полягає у дослідженні питання формування іншомовної комунікативної компетентності як важливої складової професійної підготовки майбутнього аграрія.

Питанням іншомовної підготовки під час професійного навчання майбутніх фахівців різних спеціальностей займалось багато науковців – С. М. Амеліна, Н. П. Волкова, Г. І. Зеленін, Н. С. Івасів, С. П. Кожушко, З. М. Корнева, П. Г. Лузан, Т. О. Пахомова, Н. А. Сура, О. Б. Тарнопольський, С. І. Шандрук та ін. Попри той факт, що велика кількість науковців досліджувала питання формування іншомовної комунікативної компетентності як важливої складової професійної підготовки майбутнього фахівця, воно ще досі залишається недостатньо розкритим, оскільки потребує розгляду в контексті сучасних викликів.

Враховуючи актуальність досліджуваного питання та недостатній рівень його вивчення, мета науковою розвідки полягає у визначенні методів формування іншомовної компетентності під час навчання у закладі вищої освіти та визначення шляхів її інтеграції в освітній процес.

Проблема формування іншомовної комунікативної компетентності є предметом багатьох досліджень, тому на сьогодні немає єдності щодо визначення цього терміну. Так, у своєму дослідженні С. Ю. Ніколаєва визначає іншомовну комунікативну компетентність як «здатність успішно взаємодіяти і взаєморозумітися з носіями мови відповідно до норм і культурних традицій в умовах прямого й опосередкованого спілкування» [3]. О. М. Єфімова розуміє іншомовну комунікативну компетентність як «складне, інтегральне особистісне утворення, що уможливорює здатність людини спілкуватися у процесі іншомовної професійно орієнтованої комунікації, а також створювати й управляти дискурсами» [2]. Доволі широко трактує це поняття О. С. Волошина, на її думку іншомовна комунікативна компетентність – це «здатність повноцінно спілкуватися іноземною мовою в усній чи письмовій формах у різноманітних ситуаціях для вирішення завдань міжособистісної і міжкультурної взаємодії» [1]. На нашу думку, іншомовна комунікативна компетентність майбутнього аграрія – це здатність людини до усного чи письмового спілкування іноземною мовою з урахуванням мовних і культурних норм країни, мовою якої проходить комунікація.

Оскільки до визначення терміну іншомовна комунікативна компетентність існує багато підходів, тому і немає єдності із-поміж науковців щодо компонентного складу цього складного поняття. Багато хто з науковців вважає, що іншомовна комунікативна компетентність складається з трьох компонентів: лінгвістичного, соціолінгвістичного та прагматичного. Проаналізувавши багато праць, ми схилиємося до думки, що іншомовна комунікативна компетентність складається з шести компонентів, що забезпечують ефективну і адекватну комунікацію в іншомовному середовищі. Отже, до її складу входить: 1) лінгвістичний компонент, що включає в себе знання граматики, лексики, фонетики та фразеології мови; 2) соціолінгвістичний компонент, що забезпечує розуміння соціокультурного контексту, норм та традицій, які впливають на використання мови в різних ситуаціях; 3) дискурсний компонент, що включає в себе вміння структурувати мовлення, використовувати різні стилі та жанри, адаптувати мову до конкретної ситуації; 4) стратегічний компонент охоплює знання та використання стратегій для подолання комунікативних бар'єрів, таких як перефразування, запитання для уточнення та інші тактики; 5) фонетичний компонент включає в себе вміння правильно вимовляти звуки та інтонаційні структури мови, що забезпечує чіткість спілкування; 6) когнітивний компонент, що охоплює вміння аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію, що отримується під час спілкування.

Аналіз освітніх програм та навчальних планів професійної підготовки майбутніх аграріїв засвідчив невелику кількість аудиторних годин на вивчення іноземних мов. Тому першочерговим завданням викладача є добрати дієві методи навчання з урахуванням рівня мовної підготовки здобувачів, їх мотивації та форм навчання. Ми погоджуємося з думкою Л. Максимчук, яка вважає, що використання на заняттях з іноземної мови інтерактивних технологій є «ефективним та сприяє формуванню комунікативних вмінь, навичок непідготовленого усного мовлення на професійні теми, колективного обговорення, перцептивності, пошуку рішень; розвиваються вміння вести бесіду на різну тематику, включно з професійною; мотивується оволодіння іноземною мовою за професійним спрямуванням» [4]. Крім того, використання таких інтерактивних методів навчання як групові дискусії або рольові ігри допомагає розвинути критичне мислення і вміння аргументувати свою думку, що є важливим для ефективної комунікації під час виконання певної професійної діяльності.

Зважаючи на велику кількість годину, що виділена для самостійної роботи, доречним є використання методу проєктів під час іншомовної підготовки. Проєкти, ґрунтовані на реальних аграрних кейсах, дозволяють враховувати професійну спрямованість, вчать дієво взаємодіяти в процесі роботи над проєктом, вимагають креативного підходу та розвивають критичне мислення, що є дуже важливим у сучасних реаліях.

Окрім критичного мислення, сучасні реалії вчать нас бути динамічними, швидко пристосовуватися до нових умов життя та вчитися/працювати дистанційно. Наразі в кожному закладі освіти є своя онлайн-платформа для навчання, на якій

викладачі розміщують навчальні матеріали – пояснення граматичного матеріалу, словник до теми, лексико-граматичні вправи, навчальний відео- або аудіо- матеріал, тести для самоконтролю й здобувачі освіти в будь-який зручний для них час можуть заходити і вивчати новий для них матеріал. Крім того, є онлайн-платформи, що створені лише для вивчення іноземних мов, із-поміж яких: Duolingo, Babbel, Busuu, Memrise, Rosetta Stone, Lingoda, HelloTalk, Tandem, Coursera, BBC Languages. Завдяки деяким з цих платформ студенти можуть практикувати усне та письмове мовлення з носіями мови. Проведені дослідження у різних закладах вищої освіти засвідчили, що застосування мультимедійних засобів на заняттях з іноземної мови є дуже ефективним. Перегляд фільмів іноземною мовою з обговоренням його змісту допомагає краще зрозуміти мовленнєві особливості та культурні контексти. Прослуховання подкастів розвиває навички аудіювання та готує до невимушеного сприймання інформації. Використання на заняттях мультимедійних засобів робить підхід до іншомовної підготовки більш комплексним та дозволяє розвивати всі чотири види мовленнєвої діяльності паралельно.

На нашу думку, впровадження міжнародних програм обміну, співпраця з іноземними університетами та підприємствами та проведення у закладах вищої освіти тижнів іноземних мов спонукає здобувачів до вивчення іноземних мов і має позитивний вплив на процес формування іншомовної професійно орієнтованої компетентності.

Отже, формування іншомовної комунікативної компетентності є необхідною умовою для підготовки конкурентоспроможних фахівців в аграрному секторі нашої країни. Вивчення іноземної мови в закладах вищої освіти під час професійної підготовки дозволяє майбутнім аграріям ефективно спілкуватися на міжнародному рівні, що позитивно вплине на їхню професійну діяльність і розвиток аграрного сектору в Україні в цілому.

Список використаних джерел.

1. Волошина О. С. Підготовка вчителя початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій: автореф дис...канд. пед. наук: 13.00.04. Кропивницький, 2019. 24 с.
2. Єфімова О. М. Формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів вищих військових навчальних закладів: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2014. 29 с.
3. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. д-ра пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
4. Максимчук Л. Іншомовна підготовка студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації засобами інтерактивних технологій. Збірник наукових праць національної академії державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. № 4 (27). 2021. С. 121–133.